

• مقاله مروری

تربیاژ در تخلیه هوایی مجروحین

*دکتر پژمان فتح‌اللهی

چکیده

امروزه تخلیه هوایی مجروحین و مصدومین در زمان بحران‌ها نظریه جنگ‌ها و حوادث غیرمتوجه طبیعی به طور گستردگی توسط ارتش‌ها و سازمان‌های امداد و نجات بکار گرفته می‌شود. در این میان تریاژ صحیح بیماران مهمترین نقش را در کاهش میزان مرگ و میر و عوارض به جای مانده از جراحات ایفا می‌کند. تاریخچه تخلیه هوایی مصدومین به پیش از جنگ جهانی دوم باز می‌گردد. در تریاژ، مصدومین به سه رده اورژانسی، فوری، عادی تقسیم‌بندی می‌شوند. تشخیص و پیش آگهی مجروح، امکانات درمانی، روش‌های تخلیه، وسائل پرندۀ موجود، مسائل قانونی و دیپلماتیک و امنیت مجروحین و خدمه پروازی حین تخلیه هوایی ملاحظات کلی در تصمیم‌گیری برای تخلیه هوایی را تشکیل می‌دهد. در حال حاضر برای تخلیه مجروحین از سه نوع برانکارد سخت (Stokes)، نیمه سخت (Neil-Robertson) و برانکارد صحرایی (Pole Litter) استفاده می‌شود. آماده‌سازی مجروح پیش از تخلیه هوایی از اهمیت بسیاری برخوردار بوده و میزان مرگ و میر و عوارض بعد از جراحت را به میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش می‌دهد.

کلمات کلیدی: تربیاژ، تخلیه هوایی، مجروحین

مجله علمی ابن سينا / اداره بهداشت و درمان نهاجا (سال دوازدهم، شماره دوم و سوم، تابستان و پاییز ۱۳۸۸، مسلسل ۳۲ و ۳۳)

مقدمه

به فرانسه در جریان جنگ ریفیان انتقال داده شدند. در سال ۱۹۱۹ نیروی هوایی سلطنتی انگلستان (BRAF) مجروهین را برای اولین بار از سومالی تخلیه کرد. چندین سال بعد هوایپاماهایی بالگرد در نیروی هوایی ایالات متحده بکار گرفته شدند. تخلیه هوایی مجروهین در مقیاس گسترده اولین بار در خلال جنگ‌های داخلی اسپانیا (۱۹۳۶-۱۹۳۸) توسط آلمان‌ها بکار گرفته شد. مجروهین و مصدومین لژیون کندور توسط هوایپاماهای یونکرز ۵۲ از اسپانیا به آلمان تخلیه می‌شدند. هر کدام از این هوایپاماهای توان حمل ۱۰ برانکارد و بین ۲ تا ۸ مجروح سر پایی را داشت. مسیر پرواز از دریای مدیترانه به شمال ایتالیا بود و از فراز کوه‌های آلپ به ارتفاع ۱۸۰۰۰ پا می‌گذشت. طول مسیر پرواز در حدود ۱۳۵۰ تا ۱۶۰۰ مایل بود و در حدود ۱۰ ساعت طول می‌کشید. در این پروازها اکسیژن در دسترس بود و در زمان عبور از کوه‌های آلپ مورد استفاده قرار می‌گرفت. سرمای شدید در ارتفاع بالا مشکل اصلی این پروازها بود چرا که این هوایپاماهای مجهز به سیستم گرم کننده داخلی نبودند [۴-۶].

با شروع جنگ جهانی دوم تخلیه هوایی مجروهین در اکثر کشورهای درگیر در این جنگ مورد استفاده قرار گرفت. نیروی هوایی ایالات متحده در زمان جنگ جهانی دوم اسکادران‌های تخلیه هوایی مجروهین را تاسیس کرده و اولین آموزشکده تخلیه هوایی در سال ۱۹۴۲ تشکیل داد. مجروهین توسط هوایپامی ترابری نظامی طی ماموریت‌های بین قاره‌ای از اروپا به آمریکا انتقال داده شدند. تا پایان جنگ جهانی دوم بیش از ۱۲۵۰/۰۰۰ مجروح توسط این ماموریت‌ها تخلیه شدند. در زمان جنگ کره بین سال‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۳ برای اولین بار بالگردانه وارد عرصه نبرد شدند. بالگردها اولین گزینه برای انتقال مجروهین از خطوط مقدم جبهه به بیمارستان‌های پشتیبانی کننده بودند. همچین بالگردها مصدومین را به ناوهای بیمارستانی انتقال می‌دادند. تا پایان این جنگ نیروی هوایی امریکا در حدود ۲ میلیون مجروح را تخلیه هوایی کرد. در زمان جنگ ویتنام بین سال‌های ۱۹۶۵ تا ۱۹۷۳ تخلیه هوایی

انتقال هوایی بیماران و مصدومین عموماً توسط ارتش‌ها و سازمان‌های بهداشتی و درمانی غیرنظامی بکار بردند می‌شود. امداد و انتقال هوایی مصدومین این گونه حوادث که غالباً به شدت آسیب دیده و در خطر مرگ قرار دارند در زمان بحران و در حوادث غیر مترقبه طبیعی صورت گرفته و با تخلیه سریع آن‌ها از محل بحران مرگ و میر به میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش پیدا می‌کند. از سوی دیگر در ارتش‌های پیشرفته جهان تخلیه هوایی مجروهین از میادین نبرد از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. باید به این نکته توجه داشت که به موضوع تخلیه هوایی مجروهین نباید صرفاً به عنوان یک انتقال فیزیکی نگریسته شود. تمامی پژوهشکان نظامی باید در خصوص تخلیه هوایی مصدومین از دانش بالا برخوردار باشند و با انجام تمرین‌های عملی از تجربه کافی در این موضوع برخوردار شوند. مشکلات و خطرات بالقوه همراه تخلیه هوایی مجروهین مسائلی هستند که پژوهشکان هوایی باید کاملاً با آن‌ها آشناشی داشته باشند از سوی دیگر با توجه به محدود بودن تعداد وسایل پروازی و تجهیزات امدادی و درمانی از یک سو و از سوی دیگر تعداد زیاد مصدومین و مجروهین در زمان بحران با اتخاذ یک راه کار مفید و حساب شده که همان تریاژ می‌باشد می‌توان از میزان مرگ و میر و عوارض به جای مانده از آن‌ها به طور چشمگیری کاست [۱-۳].

تاریخچه

تاریخچه تخلیه هوایی مجروهین به زمان جنگ جهانی اول باز می‌گردد در سال ۱۹۱۵ برای اولین بار دوازده مجروح جنگی توسط یک هوایپامی ترابری حین عقب‌نشینی از صربستان به نواحی پشت جبهه تخلیه شدند. فرانسوی‌ها نخستین بار اولین سازمان خدمات هوایپامی آمبولانس را که مشتمل از ۶ هوایپاما که هر کدام قابلیت حمل سه بیمار بستری را داشت، ایجاد کردند. توسط این سازمان در حدود ۱۲۰۰ بیمار از کشور مراکش

نمی‌باشد. این گونه بیماران باید ظرف مدت حداقل ۶ ساعت با کمترین میزان تاخیر، به مراکز درمانی مجهز تخلیه شوند.

رده عادی (سبز)

این رده شامل مصدومینی است که باید توسط پروازهای عادی ظرف مدت ۴۸ ساعت به مراکز درمانی مجهز تخلیه شوند [۴۶].

ملاحظات کلی در تصمیم‌گیری برای تخلیه هوایی

پژشک نظامی که به عنوان افسر تخلیه مشغول فعالیت است در زمان تصمیم‌گیری برای تخلیه هوایی مجروحین باید عوامل تاثیرگذار بسیاری را در نظر داشته باشد. در این زمان ممکن است از پژشک هوایی خواسته شود تا به روند انتقال مجروح به داخل هوایپما طی مراحل تخلیه هوایی مجروحین نظارت داشته باشد. این نکته برای پژشک هوایی مهم است تا در کوتاهترین زمان ممکن اقدامات درمانی خود را شروع کند. درخواست برای تخلیه هوایی مجروحین ممکن است توسط درخواست کتبی، تلفنگرام یا پیام رادیویی از یگان‌های آبی خاکی و یا یگان‌های عملیاتی محاصره شده یا کشتی‌های دیگر درخواست شود. افسر تخلیه هوایی با در نظر گرفتن فاکتورهای زیر به ارزیابی پیام‌های ارسال شده می‌پردازد [۳۵، ۷].

۱. تشخیص و پیش آگهی مجروح
۲. امکانات درمانی موجود
۳. روش‌های تخلیه در دسترس
۴. وسائل پرنده آماده بکار
۵. مسائل قانونی و دیپلماتیک
۶. امنیت مجروحین و خدمه پرواز حین تخلیه هوایی
۷. انواع برانکاردۀای موجود

تشخیص و پیش آگهی مجروح

مجروحینی که بدون مداخلات سریع جراحی مغز و اعصاب جان خود را از دست خواهند داد و مجروحینی که عدم انجام پیوند عروق منجر به قطع عضو آن‌ها خواهد شد در اولویت اصلی قرار دارند. در اولویت بعدی بیمارانی قرار دارند که

محرومین توسط بالگرد به طور گستره‌ای مورد استفاده قرار گرفت. بالگردهای آمبولانس و امداد و نجات نظامی به جستجو و تخلیه خلبانان هوایپمای ساقط شده می‌پرداختند. بالگرد پس از اعلام مجروحیت سربازان بلافصله از عرشه ناوها بر می‌خواستند و مجروحین را به بیمارستان‌های صحرایی انتقال می‌دادند. تخلیه هوایی مجروحین توسط بالگرد نقش عمده‌ای در کاهش میزان مرگ و میر ناشی از جراحات جنگی در میان مجروحین در زمان جنگ ویتنام داشت. در زمان جنگ جهانی دوم در حدود ۴ درصد از مجروحین که به بیمارستان‌ها تخلیه می‌شدند در می‌گذشتند، که این میزان در زمان جنگ کره به ۲ درصد کاهش پیدا کرد. نسبت میزان مرگ و میر مجروحین انتقال یافته به بیمارستان‌ها در زمان جنگ ویتنام به یک درصد کاهش پیدا کرد [۷، ۸].

اولویت‌ها و رده‌بندی (تربیاژ) مصدومین در تخلیه هوایی

اولویت‌های انتقال مصدومین در تخلیه هوایی در ۳ رده طبقه‌بندی می‌شوند: اورژانسی، فوری و عادی

رده اورژانس (قرمز)

این رده شامل مصدومین فوریت‌های پژشکی (اورژانسی) بوده و باید به منظور حفظ حیات، اعضا، بینایی و یا عوارض دائمی جراحات شدید بلافصله تخلیه شوند. در این حالت به یک ماموریت ویژه نیاز است تا آن‌ها را از محل مصدومیت به یکی از مراکز مجهز درمانی انتقال داد. در این حالت ممکن است یکی از آمبولانس‌های هوایی در حال پرواز تغییر مسیر داده یا یک آمبولانس هوایی که در حالت آماده باش قرار دارد به محل ماموریت گسیل شود. طبق تعریف بیماران روانپزشکی و مصدومین که امید کمی به زنده ماندن آن‌ها وجود دارد در این رده قرار نمی‌گیرند.

رده فوری (زرد)

این رده شامل مصدومینی است که به مراقبت‌های فوری پژشکی نیاز دارند ولی این امکانات در محل سانحه در دسترس

وسایل پونده آماده به کار

در زمان ایجاد بحران و یا در زمان بروز حملات پیش‌بینی نشده فرماندهان عرصه پژوهشکی نظامی باید از تعداد و انواع وسایل پرنده پروازی اعم از بالگرد و هواپیمای آمبولانس اطلاع دقیق داشته باشد. این نکته باید مشخص گردد چه تعدادی از آن‌ها توانایی انجام ماموریت‌های محوله دارند. در صورت عدم حاضر به کاری آن‌ها باید از دیگر انواع آمبولانس‌ها و روش‌های دیگر تخلیه مجرروحین استفاده گردد.

مسائل قانونی و دیپلماتیک

باید به مسائل حقوق بین المللی و دیپلماتیک در امر تخلیه هوایی مجرروحین و استفاده از راه‌های هوایی دقت کافی مبذول شود. با در نظر گرفتن این مسائل می‌توان از تمامی امکانات موجود به سرعت سود جست و تاخیر در امر تخلیه هوایی مصدومین را به حداقل رساند [۸۶].

امنیت مجروحین و خدمه پروازی حین تخلیه هوایی

امنیت مجروحین و خدمه پروازی بالگردها و هواپیماهای آمبولانس از مسائلی است که باید به آن توجه ویژه‌ای داشت در صورت در خواست آمبولانس هوایی در شرایط نا مطمئن پروازی مانند شرایط جوی نامناسب، خستگی کادر پروازی، اقدامات آفندی دشمن و یا هرگونه شرایط خطرناک دیگر بهتر است مجروح را با روش‌های دیگر تخلیه کرد تا جان مجروح، خدمه پروازی و هواپیما در معرض خطر قرار نگیرد. خدمه پروازی معمولاً خطر بیشتری را در جریان ماموریت‌های تخلیه هوایی مجروحین پذیرا می‌شوند. افسر تخلیه هوایی باید از کلیه این خطرات حین تصمیم‌گیری جهت استفاده از بالگردها و هواپیماهای آمبولانس آگاه باشد و آن‌ها را در تصمیم‌گیری خود لحاظ کند [۴]. اوباید تمامی وجوده مشکلات ذکر شده فوق را به همراه تمامی عواملی که ممکن است در زمان بروز بحران بروز کنند در زمان تصمیم‌گیری در نظر داشته باشد. بسیاری از خدمه پروازی و هواپیماها تنها به دلیل در نظر نگرفتن این مسائل

علی‌رغم وضعیت بحرانی تشخیص قطعی برای آن‌ها وجود ندارد. مهمترین اصل نیاز به انجام اقدامات درمانی فوری و عدم قطعیت تشخیص و تخمین این نکته است که تاخیر در درمان به چه میزان در پیش آگهی مجروح تاثیر می‌گذارد [۲۴].

امکانات درمانی موجود

افسران تخلیه و پزشکان هوایی باید از کمیت و کیفیت خدمات درمانی موجود در منطقه عملیاتی خود آگاهی کامل داشته باشند. افسر عملیات هوایی باید از امکانات پشتیبانی در منطقه هوایی عملیاتی خود اطلاع داشته باشد. باید مکان تمامی بیمارستان‌هایی که در منطقه عملیاتی قرار دارند مشخص شده باشد. هماهنگی لازم از قبل توسط مقامات مسئول جهت پذیرش بیماران در بیمارستان‌های مناطقی که در مجاورت منطقه عملیاتی قرار دارند باید صورت گرفته باشد و این بیمارستان‌ها باید آمادگی پذیرش مجروحین را از مناطق عملیاتی مجاور داشته باشند. اطلاعات مخابره شده توسط پروازهای شناسایی ممکن است مفید باشد. تبادل اطلاعات با پزشکان نظامی حاضر در میادین نبرد می‌تواند حاوی نکات آموزنده‌ای باشد. ملاحظات یاد شده بالا باید در طرح‌های عملیاتی نظامی پیش از انجام آن‌ها مورد توجه قرار گرفته شود. در جنگ‌های نوین باید تمامی نقاط استراتژیک و تاکنیک‌های جنگ‌ها در محل مشخص گردیده و به کاستی‌های احتمالی به وجود آمده در امر تخلیه هوایی مجروحین در زمان بروز این جنگ‌ها توجه لازم مبذول گردد [۲۸].

روش‌های تخلیه در دسترس

روش ارجح در تخلیه هوایی، تخلیه هوایی مصدومین توسط بالگرد به بیمارستان‌های پشتیبانی کننده می‌باشد. ممکن است روشن‌های جایگزین دیگر شامل استفاده از آمبولانس رزمی و قایقهای کوچک در کنار تخلیه‌های هوایی نیز باشد. از سوی دیگر انتقال مجروحین به فرودگاه‌هایی که در آن‌ها هواپیمای آمبولانس مستقر هستند باید مد نظر قرار گیرد.

برانکاردهای نیمه سخت (Neil-Robertson):

برانکارد نوع نیمه سخت به گونه‌ای طراحی شده تا مجروح را بتوان در کمترین فضای ممکن جای داد. این نوع برانکارد حمل مجروح را از ورودی‌های کوچک وسایل پرنده ممکن ساخته و انتقال آن‌ها را در فضای محدود هواییما و بالگرد امکان پذیر می‌سازد. در زمان تخلیه هوایی مجروحین توسط این نوع برانکارد، بدلیل محافظت کمی که از بیمار می‌کند، باید توجه ویژه‌ای صورت گیرد تا از بدتر شدن حال بیمار و ایجاد صدمات بیشتر در حین انتقال جلوگیری شود. مزیت این نوع برانکارد استفاده از آن در فضاهایی است که نمی‌توان از برانکاردهای سخت استفاده کرد. از سوی دیگر می‌توان از این نوع برانکارد برای انتقال مصدوم به درون بالگرد توسط کابل و صندوق نجات استفاده کرد این نوع برانکارد انتخاب اول در تخلیه مجروحین از فضاهای محدود و یا معبر‌های تنگ و صعب العبور می‌باشد.

شکل ۲- برانکارد نیمه سخت

برانکاردهای صحراوی (Pole Litter):

برانکاردهای صحراوی بیشتر در یگان‌های زمینی و تفنگداران دریایی برای تخلیه مجروحین استفاده می‌شود. این نوع برانکارد فضای کمتری را نسبت به برانکاردهای سخت در کف هواییما یا بالگرد اشغال کرده و نسبت به برانکاردهای نیمه سخت از بیمار بیشتر حمایت می‌کند. در حالی که برای انتقال بیمار از معبرهای تنگ و صعب العبور مناسب نمی‌باشد. این نوع برانکارد جهت تخلیه مجروحین توسط هواییماهای ترابری نظامی استفاده می‌شود. همچنین معمولاً در بالگردهای آمبولانس از این نوع برانکارد استفاده می‌شود. این نوع برانکارد

پیش از اعزام آن‌ها به ماموریت از دست رفته اند. افسر تخلیه و پزشکان هوایی باید به شرایط وسایل پرنده و امکانات و ساختار آن‌ها به منظور حصول نتایج قطعی و موثر در امر تخلیه مجروحین توجه کافی داشته باشند [۸].

انواع برانکاردهای موجود

سه نوع برانکارد در آمبولانس‌های هوایی برای تخلیه هوایی مصدومین موجود می‌باشد.

برانکاردهای سخت (Stokes)، برانکاردهای نیمه سخت (Pole Litter) و برانکارد صحراوی (Neil-Robertson) [۸].

برانکاردهای سخت (Stokes):

برانکاردهای سخت از یک توری فلزی که توسط یک قاب احاطه شده تشکیل شده‌اند. این نوع برانکارد از مصدوم محافظت کرده و بین مصدوم و اشیا مجاور احتمالی یک فضای خالی ایجاد می‌کند. این نوع برانکارد از یک قاب چوبی در ناحیه تنه و دو دسته در انتهای برای بلند کردن و نوارهایی در ناحیه تنه و ران جهت مهار کردن مجروح تشکیل شده است. این نوع برانکارد سبک و محکم بوده و برای در درسترس می‌باشد. زمانی که مجروح به درستی در داخل برانکارد سخت قرار بگیرد برای درسته در انتهای برای بلند کردن و نوارهایی در ناحیه تنه و ران اورژانس‌های بیمارستان‌های متحرک صحراوی یا سایر بیمارستان‌های پشتیبانی کننده انتقال داده شود بدون این که از روی این برانکارد به برانکاردهای دیگر منتقل شود.

شکل ۱- برانکارد سخت

نیاز، اقدامات اورژانس و پیش آگهی باید بطور اجمالی در نظر گرفته شود. پزشک هوایی باید به سیستم تخلیه هوایی، مسیرهای هوایی، محدودیت در حمل بار همراه، لباس کار مناسب، بیمارستان مقصد و هر گونه اطلاعات مرتبط دیگر آگاهی کامل داشته باشد.

۲- تهیه گزارشات و مدارک پزشکی

در تهیه گزارشات پزشکی باید به گزارش اقدامات درمانی، شرح حال و خلاصه پرونده درمانی توجه کافی شود. پیش از انتقال به هوایپیما باید جهت احتیاط از این مدارک رو گرفت تهیه شود. انتقال بیمار بدون مدارک پزشکی کافی، در روند تشخیص و درمان بیمار اختلال ایجاد می کند. ارسال کلیشه رادیوگرافی بیمار نباید فراموش شود.

۳- مدارک تشخیص هویت بیمار

کارت شناسایی و برگه ماموریت باید همواره با بیمار حمل شود. مدارک تشخیصی، وسائل انفرادی و سایر وسائل بیمار جمع آوری شده و بهمراه او انتقال داده شود.

۴- وسائل، داروها و تجهیزات پزشکی

وسائل داروها و تجهیزات پزشکی مورد نیاز بیمار باید همراه وی حمل شود. بروی تمامی داروها باید، نام، مقدار مصرف، تاریخ مصرف و نحوه تجویز درج شده باشد. باطری های اضافی، باندaz، سرم، ست سرم، آثیوکت و سایر داروها و وسائل مورد نیاز، به ویژه در پروازهایی که در آن بیماران با وضع وخیم حمل می شوند، وجود داشته باشد. تمامی تجهیزات پزشکی مورد نیاز باید از پیش تهیه شده باشد. در فرودگاه مبدا و مقصد باید کیت های پزشکی استاندارد امداد و نجات به میزان کافی وجود داشته باشد تا پس از مصرف بالا فاصله جایگزین شود.

۵- آمادگی پزشکی برای انتقال

پیش از پرواز باید تمهیدات پزشکی ذیل برای بیمار در نظر گرفته شود:

(الف) پیش از پرواز باید داروهای مورد نیاز تجویز گردد.

(ب) برای بیماران با هماتوکریت کمتر از ۳۰ درصد باید مایعات تجویز شود. این مایعات تا آن جا که ممکن است باید

برای انتقال محرومین توسط هوایپیماهایی که از روی عرشه ناوها و یا باندهای کوتاه به پرواز در می آیند مناسب می باشد چراکه محافظت بیشتری از بیمار در زمان نشست و برخاستن بعمل می آورد و جلوی آسیب های احتمالی در زمان شتابگیری هوایپیما را می گیرد. به همراه برانکارد سخت باید از تشك هوایی برای راحتی بیمار در طی زمان پرواز استفاده شود.

شکل ۳- برانکارد صحرایی

آماده سازی مجروح

آماده سازی مجروح قبل از تخلیه هوایی از اهمیت بسیاری برخوردار است. آماده سازی صحیح و موثر مجروح قبل از تخلیه هوایی میزان مرگ و میر و عوارض بعد از جراحت را به میزان قابل ملاحظه ای کاهش می دهد. تخلیه مجروح توسط بالگرد آمبولانس در یک پرواز ۵ دقیقه ای نیاز به آماده سازی محدودی دارد در حالی که تخلیه مجروح از خطوط مقدم نبرد توسط بالگرد آمبولانس در یک پرواز نسبتا طولانی به فرودگاه محل استقرار هوایپیما آمبولانس در نواحی پشت خطوط مقدم و از آن جا به بیمارستان های تخصصی مرکزی به آماده سازی بیشتر و طرح درمانی جامع تری نیاز دارد. بنا براین بهتر است این اقدامات پیش از پرواز صورت گرفته تا این که بیمار حین پرواز داخل بالگرد یا هوایپیما دچار مشکل شده و به اقدامات درمانی فوری نیاز پیدا کند. اقدامات آماده سازی مجروح شامل موارد ذیل است:

[۱،۴،۹]

۱- بررسی اجمالي وضعیت بیمار

وضعیت جسمانی بیمار شامل علائم حیاتی، داروهای مورد

ممکن است به اعزام پزشک هوایی همراه بیمار نیاز باشد. بین کادر درمانی و خدمه پروازی باید هماهنگی لازم وجود داشته باشد. تمامی کادر درمانی باید ملبس به لباس کار متحداً‌شکل بوده و وسایل، داروها و تجهیزات پزشکی لازم را به همراه داشته باشند.

نزدیک به زمان پرواز به بیمار تزریق گردد.

ج) برای بیماران با پلی ترومبا باید حداقل دو رگ با آئریوکت مناسب گرفته شده و تزریق مایعات وریدی آغاز گردد.

د) پاسمن بیماران باید در کمترین فاصله به زمان پرواز به خصوص در موارد کلوستومی زخم‌ها با ترشح زیاد، سوتگی‌ها و زخم‌های بستر تعویض گردد.

پ) برای مصدومین با شکستگی فک پایین ثابت‌سازی فک بالا و پایین باید صورت گیرد.

۶- قادر پزشکی

به همراه هر مجروح باید کادر درمانی مناسب اعزام گردد و

References

1. American College of Surgeons.
2. Advanced trauma life support. Chicago, IL: American Medical Association, 2001.
3. American Heart Association. Advanced cardiac life support. Dallas, TX: American Medical Association, 2000.
4. AMA Commission on Emergency Medical Services. Medical aspects of transportation aboard commerical aircraft. Journal of the American Medical Association. 2002, 247, 1007-1011.
5. Baird, R.E., McAninch, G.W., & Ungersma, J.A. High altitude penetrating chest trauma. Military Medicine, 2001, 191, p.337.
6. Johnson, A. A treatise on aeromedical evacuation. Aviation, Space, and Environmental Medicine, 2003, 48, 550-554.
7. McLennan, J. & Ungersma, J.A. Pneumothorax complicating fracture of the scapula. Journal of Bone and Joint Surgery, 2002, 64, 598-599.
8. McNeil, E.L. Airborne care of the ill and injured. New York: Springer-Verlag, 2000.
9. Tension pneumoperitoneum following penetrating chest injury. Journal of Trauma, 2001, 27, 800-808.

Triage and flying transportation in injured soldiers

Fath'allahi P

Abstract

Now a days, flying transportation of the wounded and injured soldiers are used by army and rescue organizations at critical times such as wars and natural disasters. Proper triage of patients play the most important role in declining the number of deaths and results which have left from injured soldiers. History of the injured flying transportation goes to before Second World War. In triage, injured divided into three groups; emergency, urgent and normal. Recognition and prognosis of the injured, remedial facilities, ejecting methods, available flying equipments, diplomatic and legal affairs flying attendants, the wounded security while flying-ejecting are general considerations in making decision for ejecting. For the present time three kinds of stretched are used to eject the wounded are, stokes, Neil-Robertson and Pole-Little stretches. The injured preparation before flying ejecting is very significant and should decrease the number of death and wound complications.

M.D. Research Fellow, IRIA

Health Administration, Tehran, Iran.

Keywords: Triage, Flying transportation, Injured soldiers